

Az összefogásról szólt, most már a politikai gyűlölködés helye 1956

A szabadság és az emberi méltóság védelméről szóltak azok a napok, mára megszenteltették a forradalom ügyét többször is, mondja Eörsi László történész október 23. kapcsán.

Józsefváros a világ nagyhatalmi központjai közé tartozott 1956-ban. Legalábbis a pesti viccek szerint.

A forradalom több jelentős, főként dicső, esetenként kevésbé kiemelkedő eseménye zajlott a kerületben, meséli Eörsi László a *Csakugyan* legújabb adásában. A történész úgy véli, a lövések eldördülése előtt a magyar társadalom 99 százaléka egyetértett a megmozdulással és támogatta azt.

„A vérontástól persze már többen megrettentek.”

A forradalmárok nagy része a 30 év alatti fiatalok közül került ki, sokan voltak köztük melósok, diákok, egyetemi hallgatók, de olyanok is, akik korábban köztörvényes bűnökért ültek. Fontos a forradalom történetében, hogy a fiatalok robbantották ki, nagyon nagy szerepük volt az események alakulásában. Legtöbben rendelkeztek politikai elképzeléssel is, még a kevésbé iskolázottak is, vágyuk elsősorban a reformszocializmus volt, nagy részük ezt akarta megvalósítani, ezért harcolt, de motivációt jelentett a súlyos nyomor és a politikai elnyomás is. A bőrüket a vásárra egyébként – ahogy ez már a forradalmakban és szélsőséges politikai helyzetekben lenni szokott – a legszegényebb rétegek vitték, magyarázza Eörsi.

Eörsi László

Eörsi László maga is érintett volt a forradalomban, hiszen édesapját, Eörsi Istvánt 56-ban letartóztatták és börtönre ítélték, ő kis híján 2 éves volt akkor. A család a későbbi években is aktívan megőrizte 56 emlékezetét.

A forradalom jelentőségének megítélése a rendszerváltás óta sokat változott, több politikai oldal is magához akarta ragadni 56 emlékezetét, de ebben azért alapvetően a jobboldal könyvelhetett el nagyobb sikereket, fejti ki a történész. Mára viszont mintha kiüresedne az ünnep, olyan politikai üzenetek is érkeznek, amelyek azt sugallják, az ellenállás nem biztos, hogy indokolt volt, vagy legalábbis egy másik helyzetben már nem lenne indokolt. Orbán Baláznak, a miniszterelnök politikai igazgatójának 56-tal kapcsolatos nyilatkozatából kis híján politikai botrány lett, Orbán Viktor pedig nem fog tömegek előtt beszélni az ünnepen.

Eörsi László erről így vélekedik:

„Itt az látszik, hogy Orbán Viktor teljesen be van kötve Putyinhoz.

Amit Putyin és a kínai kommunista párt diktál, az történik ebben az országban.

Egy totálisan alárendelt helyzet állt fel. Bármit akar Putyin, azt le tudja tolni Orbán Viktor torkán. Putyin valahogyan gúzsba köti Orbánt.”

Bendl Vera

Az adásból mindezek mellett kiderül még,

- melyek voltak pontosan a legfontosabb józsefvárosi helyszínek a forradalomban;
- mit tettek a pesti nők, pontosabban a józsefvárosi nők 56-ban, hogyan vettek részt az eseményekben, kik voltak kiemelkedő alakok;
- mennyiben igaztalan az, amit Pongrácz Gergely terjesztett saját szerepéről a forradalomban Eörsi kutatásai szerint;
- mi az igazság a történész szerint a Tóth Ilona-per kapcsán, valóban koncepciósan ítélték-e el az orvostanhallgatót, vagy szó sincs kitalált történetekről, Tóth Ilona részt vett egy ÁVH-snak hitt beteg meggyilkolásában;
- hogy áll most Nagy Imre megítélése;
- elképzelhető-e, hogy valaha eltörlik az október 23-i ünnepet.

Eörsi László